

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s): Larsen, Thøger.; Thøger Larsen ; Titelblad,

Tegninger og et Træsnit af Forfatteren.

Dagene : Viser og Digte

Titel | Title: Dagene : Viser og Digte

Udgivet år og sted | Publication time and place: Vejle : i Kommission hos Hvidehus Boglade,

1905

Fysiske størrelse | Physical extent: 62 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

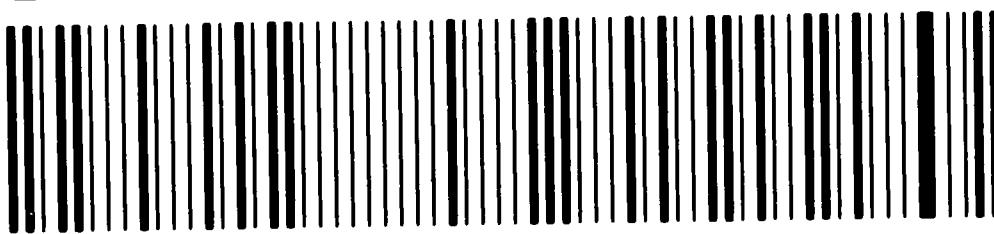
Thøger Larsen.

Dagenie.

1905.

33 - 358

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

1.1 53 08 07495 2

+Rex

THØGER LARSEN

Viser og Digte.

I Kommission hos
Hvidehus Boglade, Vejle.

1905

I Kommission hos Christian Sønderbys Boghandel
(nu Hans Riegels) Lemvig, udkom ifjor:

THØGER LARSEN:
J O R D
D I G T E

Udtalelser i Pressen*:

„Tilskueren“: I det smukke og beskedne lille Hefte, der er et Eksempel paa, hvorledes Digte burde udstyres, finder man en fuldt udpræget Personlighed, om end ikke en færdig Digter. Han vil i Tidens Løb kunne lære at behandle Versene med noget større Lethed, hans Sind vil kunne blive mere frit og modtageligt, og hans Kunst, som Følge deraf, rigere og skønnere, men hans Væsen vil næppe danue nye Centrer. Han har alt fundet sig selv — deraf først og fremmest det Præg af Mandighed, der er over hans Vers.

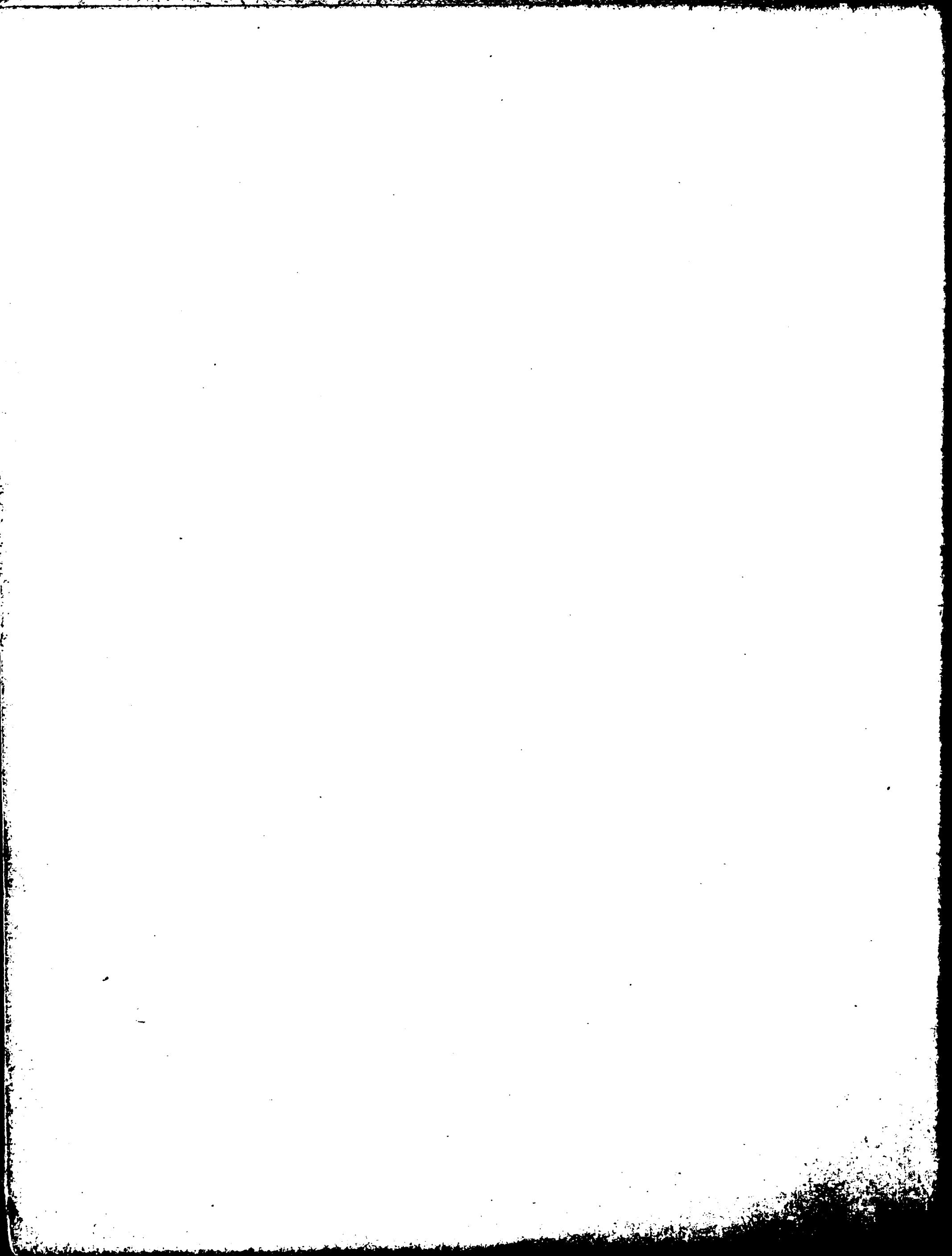
Hvad der gør ham saa forskellig, ikke blot fra den foregaaende*), men i det hele giver ham en Særstilling i dansk Lyrik, er det haardere Stof, hvoraf hans Sind er bygget, og mod hvilket Indtrykkene toner med en barskere Klang. Der er selv i hans Mildhed en Biklang, der røber Metallet. Hans Leg og Spøg har noget af Troldens Vildskab.

— — Hans Vers er uden indsmigrende Vellyd. Der er noget stridt over dem, der minder om, at de er blevet til i Sandets og Blæstens Egne. Men har Guderne nægtet ham Ynde, har de til Gengæld forlenet hans Sind med en Styrke og en Fynd, der sætter

*) Anmeldelsen omfattede flere Forfattere.

Dagene

1906 1485

THØGER LARSEN

Viser og Digte.

I Kommission hos
Hvidebus Boglade, Vejle.

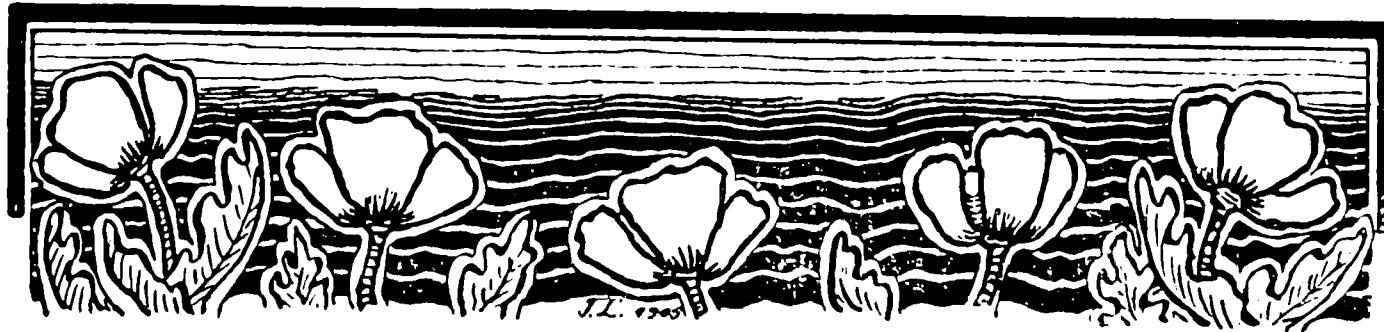
1905

Trykt i Lemvig Bogtrykkeri.

Strandvalmue.

Strandvalmue,
Blomsterlue,
Blomsterlue ved Bredning blaa !
Du blusser paa ffonne,
stridbart grønne
Planter, der modigt i Sandet staa,
fjedrende stinde
mod salte Vinde,
salte Vinde fra Bredning blaa.

Strandvalmue,
Blomsterlue,
Blomsterlue paa nøgen Strand !
Fra grønne Tander

dit Gule bander
paa Livets Ret imod Sø og Sand.
Fjernt fra de fagre,
fede Agre
staar Du som Rætter i Verdens Ban.

Blomst ved Bredning,
Plante-Hedning !
Over Dig flagrer den friske Dag.
Dit salte Væsen
med Søvinds Blæsen
mødes i indre stridt Behag.
Stundom vel svier
Roden, der dier
Strand, som slubrer i Bølgeslag.

Strandvalmue,
Blomsterlue,
Blomsterlue ved Bredning blaa !
Bondemandss Datter
med hvippende Batter
ser du forsiktig i Badet gaa.
Flyndren glider,
Krabben bider,
Krabben bider i Pigen's Taa.

Blomsterflamme!
Bølgens Kamme
hvassere tirres mod Efteraar.
Frø bliver modne.
Frugter skal raadne.
Mændene ud med Leerne gaar.
Stormene lange
omkring din Tange
slukker dit sidste Blus før i Når.

1905.

Vinternat.

Den høje, bitre Vinternat
sig hvælver med sin Kulde
som en uhyre Paddehat
over de tykke Mulde.

Med stivnet Skin paa Vægterpost,
med Lys, den fun maa laane,
hænger deroppe i Himmelens Frost
den haarde, døde Maane.

Og knortet Jord, hvis Kulde gif
dybt ned om Frø og Kerner,
møder saa mangt et pigget Blif
fra Rummetts onde Stjerner.

En lang og langsom Nattevind
langs Bejens Ledningstraade
synger igennem Vandet ind
en ny og navnløs Baade.

Smaahuse hælder sig mod Skænt,
forfnyt, i fuldfær Kryffen.
Gaardene ligger indadvendt
og vender Verden Ryggen.

De slukte Ruder, Egnen rundt,
er tykt med Is bestrøgne,
stirrer saa vist mod Horisont
som stakkels stærgraa Djne.

Forhærdet Skin og Skygger staar,
en størfnet Lemods-Dvale.
Teg er vel ej en død, der gaar
i Underverdnens Dale?

Hej . . . Jordens Runding drog et Sut,
der sprængte Søens Panzer
med Lyd som et hastigt Gennemhug
bag Bakkers Effo-Skanser.

Et Vattersfred i Sovne lød
fra Dybets Trøld-Alfover . . .
Ligger i Mild og mørke Skød
et Sejerssrig og sover?

Vesterhanet.

Jeg stod en Vinterstundring i Bovbjerg Skænt.
 Et stormhidsset Helvedhav laa under mine Fødder,
 Ildsøernes folde Etling, det Lavlands-Element,
 der knækker Skibes Staalskal, som vi knækker Nødder.

Krumryggede Bølge-Udyr fra Horisonten brød.
 Med salte Fræs de stampede sig over de lange Revler.
 Rygende og fogende, som Bunden laa i Glod,
 stormede de Brændingen og sled hinanden i Trævler.

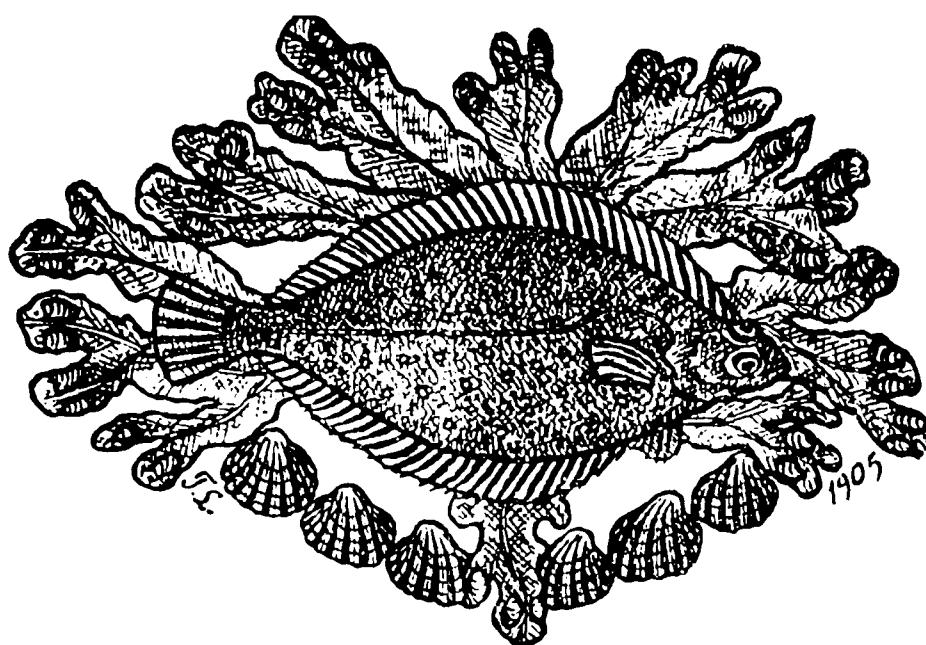
De raste om Bragernes Ribbens rustne Staal,
 der stritter op af Sandet, som Arme i Nød sig løfter.
 Bidder af Skæntens Verskorp forsvandt i det vaade Baal.
 Lange, lystne Tunger sliffed i alle Kløfter.

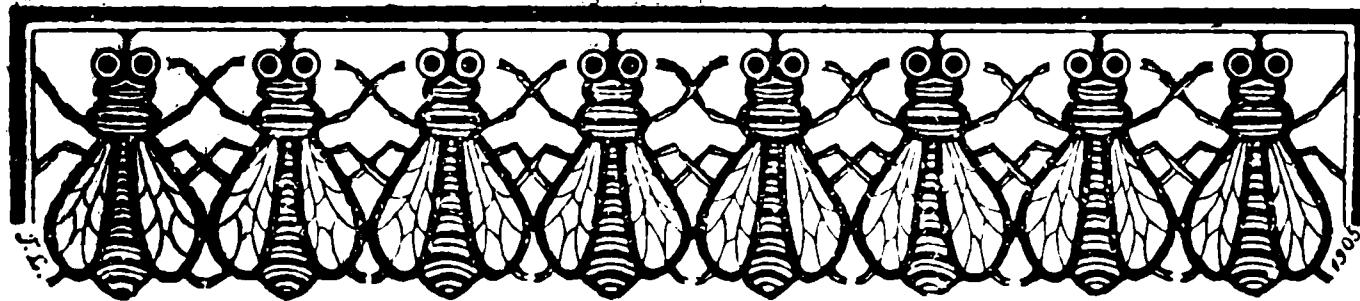
En Sodomas Røg og Ross over Havstokken drev,
 mens de Uhører brødes om Bovbjergs Knolde.
 De stiveste Stenskrig i Øret staſ og rev,
 som høret ud af Halsen paa Tolvhestes Trolde.

De Skrig de vækker Minder i Menneskets Bryst
om en brændende Kamplarm i Tidernes Dagning,
mellem Kulde og Hede, i Rædsel og Lyft.
Jeg mærker som en svimlende Solmoder=Dragning.

Paa Solen raser Ild, som paa Jorden raser Hav,
der gaar Brandfogs Brænding mod forfullede Knyster.
Den hvirvler sig endnu om sit himmelske Nav
som et fraadende Stjernebaal, en Baade af Lyster.

1905.

Maj.

Nu leger Lam og Børn med kaade Spræl,
Insekter snurre gennem Luften vide.
Vi føre lystigt til den lyse Side
paa Solhystemets store Karussel.

De grønne Farver op af Mulden stride,
en saftig Drømmesryd mod Solens Brand
her fra min Fod og til min Verdens Rand.
Og Livsens Grønt brød frem af Træer stride.

Der løffes lystne Dryp fra Hoens Land
ved Græssets Lugt. Og vævre Katte klæbre
i Hylden op mod fugletriller favre.
Og Pigen rødmer for den unge Mand.

To gamle Ægtefolk om Huset stavre.
De sætte sig paa Sønnesønnens Harv
med Minders Efterlyst i magtlos Marv
og ser paa Bondens Sæd og Løfes Havre.

Den Stjerne-Lap, de tog og gav i Arv,
er Hjertet kær, stønt Legemet blev trummet,
forrejst paa Jordens Kurver gennem Rummet,
og har til Vækst og Fremtid ingen Tarv.

En Krøbling, knækket ved et Hestejspark,
har lagt sig under Diget hos sin Krykke
og digter søde Vers, han lader trykke
og sælger rundt blandt Bønder Arf for Arf.

De unge Piger sig med Blomster smykke
og skære Hjerter ud i Træers Bark
og smile ved, at hver en Urt paa Mark
forsigtigaabner Kønnet for sin Enhede.

I Grøftekantens mest fordrukne Grøde
ligger et Udkud, evig Optimist,
som, overspændt af Foraarsfryd, tilsidst
paa Jordens Sundhed drifker sig til Døde.

Belystig højligt Æbletræet staar,
de bløstertunge Grene døsigt dovne
og blive daglig mer og mer besovne —
o hvilket Svangerskab! o hvilken Vaar!

Igennem Engen blinker Åa og Strøm,
der gyldent Fjord og Søer sammenfoble.
Om alting hvælver, spændt af Sol og Drøm,
sig Himmel som en bristefærdig Boble.

1905.

Stille Midnat.

Op af Jorden
stirrer Fjorden
i stumt fordybet
hypnotisk Daanen
mod Midnatshimlen
med Stjernevrimlen
og Halvmaanen.

Hist paa et Brag,
mod Grundene kæntret,
siddet Gøfuglen
og tror sig Centret
i Himmelkuglen
og Evigheden.
Himmel foroven.
Himmel forneden.

Dybt i Skoven
fra Krat til Krone
ej Sus, ej Tone,

ej Vift, ej Trille . . .
 Dybt i Skoven
 som Døden stille . . .

Over Engen
 saa sart en Duften
 hviler sig thst
 i Natteluftens.
 Ej Straa, der bæve . . .
 Næppe et Rygt
 i Spindelvæve . . .
 Ej Myg, der summer . . .
 Kun Slummer.

Fjernt og nært
 saa thst og sært,
 saa dybt og sælsomt
 halvmaane-skært . . .
 Over Dal og Banke
 en spinkel Tanke
 af Skin og Skugge.

Sindet føler
 det dødsens-tavse

som flygtig Pavse
i Livets Væren . . .

Sindet lytter,
som om det vented
fra Firmamentet,
hvor Verdner vandre
Bane om Bane,
et Bud saa lønligt,
saa ingen andre
maatte det ane.

1901

Ved fjorden.

Jeg elsker de fløstede Bakker,
 hvorunder min Barndom lylset saa',
 hvor Skygger med Tænder og Takker
 før Aften langt over Agren laa.

Om Morgenens flunked en ghilden,
 skællet Solhud paa Fjorden der.
 Og Killingen lundsked i Hylden,
 men sikk nok hverken fugl eller Fjer.

Jeg saa paa Vandenes Sliffen
 om glatte Sten paa den lange Strand.
 Jeg hørte den klingre Prifken
 af Tordenregn i et stille Vand.

Jeg sejled, hvor Fiskene svømme
 paa farefuld Færds blandt Fristerens Agn.
 Jeg lytted til Bondernes føre Sagn,
 der minder om onde Drømme.

Teg husker vor gamle Baaning,
hvor vilden Malurt groed i Mur.
Taget var grønnende Straaning.
Det Hus var et stenet Stykke Natur.

Om Sylden var der saa frødigt
af grønne, fligede Urter smaa.
De vokste nøjsomt og modigt
og lod sig med Taalmod træde paa.

Og Sommerregnen ved Gavlen
skralded i Tordenfræpperne rap,
mens Tudser med barnlig Kravlen
flæbte de folde Maver i Sjap.

En fusende Fuglesvæven
var der ved Stranden i Sommervejr.
Og Frøernes knabrede Dræven
om Astenen lød over Eng og Kær.

Med Grøde i Sindenes Rødder
leged vi Børn ved det høje Korn.
Vi sprang paa hærdede Fødder
blandt Gærdernes Tidsler og Agertorn.

Jeg tænker paa Høstens Tider.
 Fader forte de buede Hug
 ind imod Ågerens Sider.
 Kornet faldt under tørre Suf.

De minded om Døden og Been.
 Moder samlede Skaaret i Neg.
 Og Fader hvæssede Been,
 saa Eggen arrigt mod Strygen skreg.

Snart trak jeg af Sted med Kvæget
 og fæstet hvert Hoved ved sin „Hæl“.
 Snart lød gennem Faarebræget
 et helligt Krav til min Hjordessjæl.

Jeg løb mellem Bakken og Fjorden
 omkøp i en overmodig Hast
 med Skernes Skygger paa Jordens
 Smaadyr under Foden som Bobler brast.

Jeg lytted i Aftensvale,
 naar hele Naturen andægtig holdt Mund.
 Kun fjernt i frogede Dale
 vuffed en underjordisk Hund.

Min Sang er en Mindefæde.
Jeg gjorde den gerne altfor lang.
Hvert Vers er en gammel Glæde,
jeg værner om gennem Tidens Gang.

2/10 1905.

Eftersommer.

Nu er det sildig Eftersommer.
 Farver bliver saa visdomsklare.
 Sundhed ældes i Renheds Ro.
 Kornets Stængler er stubbede Tommer,
 stikker Poten paa flygtende Hare.
 Græsset vil stedse for Guds Skuld gro.

Græsset om Jordens frumme Kygge
 vækker grønnen Alvor i Sjæle.
 Binden flager i Sprække og Fals:
 Natten lurer i Dagens Skygge,
 Døden løber i Livets Hørle,
 Lidelsen hænger om Lykvens Hals.

Skumle Bygter med glanende gule
 Uvejrshatte i Bule ved Bule
 stamper af Sted paa tykke Hagel.
 Anelser sjærer i Græsset paa Loften.
 Bygterne bærer vel sjult under Kosten
 folde Tordeners dumpe Slagel.

Staden i Østerled.

Der er en Stad i Østerled
med Taarn og gyldne Tage.
Der dræpper Evigheden ned
i gode, gyldne Tage.
Jeg sværger dig ved Himmelens Blaa:
din skal du aldrig, aldrig naa.

Der leges trindt om Murens Ring
i Lykkens Barnelatter.
Algodheds Høvder gaar omkring
med gavmildt aabne Patter.
Du smed vel glad i Havets Blaa
dit Gods og Guld for din at naa.

Der bærer alle Blomster Frugt,
og alle Rødder glædes.
Og Græsset med den svale Lugt

gror frem saa ræst, det ædes.
Alt Folk og Fæ i alle Land
maa længes did med vaaden Land.

Der vokser ingen Smertens Tjørn,
eller intet Skrämsels Færtegn.
Og der faar alle Piger Børn,
og alle Mænd faar Kærtegn.
Og Trostfab er et ukendt Ord,
hvor intet skinsygt Hjerte bor.

Hvad? Gif din Længsel i min Saks?
Da høf: om did du naaede,
du fik et Sparke i Enden straks.
Men trost dig, thi jeg spaaede,
jeg svor dig til ved Himmelens Blaa:
did skal du aldrig, aldrig naa.

10/7 1905.

I Cirkus.

Maar Dag paa Dag forstandig gif
i Kampen for de høje Maal,
at skaffe Klæder, Mad og Drik,
at faste Ved paa Selvets Baal,
saa vi kan holde længe ud
til allehaande Pligters Bud,
at øve Bærk, som smuldrer hen,
jaasnart vi vel er Ford igen —

da er en Cirkus-Alsten,
en Flammedaab for Kraften,
et Bad, hvor Sjælen syder
i lønlige Processer,
som Sejd i Hefsegryder
ved gamle Djævlemesser.

Musikken styrter ud af Horn
og alstens Instrumenter,
som Hagelbygers tunge Korn,

som Brøvl af Klownens Hals.
 Og Dyr og Daarer, samlet rundt
 paa alle Kontinenter,
 de skabe sig og piskes rundt
 i Vanvids Reel og Bals.

Hurra, Hurra, Hurra!

Jeg mærker i det vilde Styr
 endnu i mig det vilde Dyr,
 den Urskovs-Hylets Sære,
 hvor Poesiens Fro var lagt,
 hvorfra dens Vækst blev langsomt bragt
 ved onde Øjne, Tand og Kniv
 til tæmmede Vokalers Pragt,
 til sirlig Sang om Død og Liv
 og kom saa højt i Ære. —

Nu farer fire Heste ind.
 Musikken er en Hvirvelwind
 i vilstest Fal'd og Stigen,
 en overdaadig Skrigen
 af Lust, der pines gennem Rør,
 af Tarmestreng, der slides mør,
 af Nerver, som den Onde flør,

Nu knalder Piffen haardt.
Musikken et andet Tempo faar.
De fire standser fort.
De pludselig Nakken i Bejret slaar
og rundt i Manegen paa Bagben gaar
til Trommer og Horn og Trompeter.
De gaar som i mystisk Herredom,
i Overnatur, der minder mig om
de fire store Profeter. —

Slaa Heste, Klowner, Djævle los
med Larm fra alle Sider!
Hurra for hver en hastig Tøs,
der rundt Manegen rider!
Det er som vilde Kværne
roterer om min Hjerne.
Hvor er min lille Kerne?

1904.

Reformatoren.

Tys ! Sæt dig hos os ! Fra et Hul i et Skæg
flyver heftige Ord gennem Salen,
og Meninger lassis mod Dør og mod Væg,
og Livssynet løstes en Alen.

Kom ! Skænd dig ! Og hør, hvor det knalder i Luft
med Sandhed — i løse Patroner.

Her smaddres der Drømme med Brølfornuft.

Her skydes der Mhg med Kanoner.

Han stælder forstenede Tusindaars-Mænd,
jom staar paa de Tusindpunds Sofler
og vender det døveste Øre til Skænd,
forglemmende Knipler og Knokler.

Hvad ! Knurrer S, Folk ? Slog han Hul paa jer Gud ?
Kom der Spyt paa jer Lutheriske Meninger ?
Tilgiv ham. Han vil, S skal hugge ham ud
i en overnaturlig Forstening.

10/7 1905.

Nabostjerner.

Her har man alt længe troet,
at Planeten Mars var beboet.
I Kiffert af større Kaliber
har den nemlig vist nogle Striber,
der saa' saa' fornuftige ud,
at de næppe var skabte af Gud.

Paa Mars har man forhen troet,
at Jorden vist var beboet.
Det Skøn man dog maatte forlade
med den Motivering — af ve:
at der paa dens Overflade
var intet fornuftigt at se.

16/8 1905.

Jens Højby.

Vuglene stige og svinde
ind under Skærnes Uld.
Ormene bore sig, blinde,
gennem den mørke Muld.

Langsomt Skæbnerne tvindes.
Øjeblikkene går.
Enkelte Stunder vi mindes,
spredt, i enkelte Aar.

Lys og Mørke har hersket
skiftevis i hvert Døgn.
Blev Sandhed i Langhalm tærsket,
jubled vi over en Løgn.

Jag af Luner og Briser.

Fædelig Bølgegang . . .

Efter de muntre Viser
gør vi en sorgelig Sang.

Dagen sin Rigdom naadig
mod levende Øjne vender.

Ormene higer med graadig
Blindhed i begge Ender. —

Paa de velsignede Agre
trives de frødige Røer.

Ensom ligger den magre
Bonde Jens Højby og dør.

Mager det var han saalænge,
Kønt han tærede kendeligt
paa Kvæg og Marker og Enge.
Hvo æder sig fra sit Endeligt?

Han dør just ikke af Alder,
er kun et Halvhundred Aar.
Des mere fedsomt det falder,
og trægt og langsomt det gaar.

Han ligger i falket. Kammer,
ser med dogrende Hjerne
ud gennem Rudernes Kammer
hen i det drivende fjerne.

Vender omsider Bagen
med et taalmodigt Besvær
til sin Kvadrat af Dagen,
mens han fordøjer et Skær.

Hvert et Skær over Himlen
vækker bestemte Minder.
Levede Timers Baggrundslhs
inde i Hovedet Skinner.

Han mindes den Ungdomshaaben,
der spøger i Midnatsdrøm —
en Seen Himmelens aaben
bagved en Kjolesom.

Hun, som han højst opøjede,
sejled for vildfar vind.
Hun, som med ham sig nøjede,
blev en frasbørstig Kvind.

Lad Knægtene knubbes om Glæde,
der vindes i Tøseleg !
Han har opgivet at æde
og ligger paa Dydens Bej.

Han føler ej mange Viner.
Han følger i Ensomhed
Vinduets skiftende Miner
og Mindernes løse Skred.

Han husker ogsaa, hvorledes
hans Moder, da han var Dreng,
laa Aar igennem og sledes
af Sygdom i samme Seng.

Ja, ja. Det Liv, som man sanfer
sig møjsomt sammen paa Jord,
falmer til blege Tanfer,
som i Ens Hoved bor.

Edderkopperne travle
rejsende op og ned
ad Væggens hvidtede Tavle.
En Mus ved Døren bed.

Fra Revnen, vidt forgrenet,
i Væggen, ved Hjørneknækket,
falder Sølv-Altenbenet
ned paa Pudebetrækket.

Han husker, at da hans Mo'r laa svag
her i den samme Seng,
faldte hun paa ham en Dag:
„Kom herhen lille Dreng!“

„Se, hvad er det, som pirker
her paa min venstre Side.
„Det er ved at gøre mig ræd.
„Det vilde jeg gerne vide“.

Hastig til Sengestof
lille Jens Højby løb.
Det var en Tvestjært-Flok,
som paa hans Moder frøb.

Han fik ondt i sin Sjæl.
Dyrene løb paa hans Mo'r,
som naar man letter en Fjæl,
der længe har ligget mod Fjord.

Naa jaja. Herre Gud.
 Kravler det lidt under Uld,
 værre det er med alskens Kravl
 ned i Sengen af Muld.

I Gaarden stryges en Ve med Klem.
 De lange Staalstrøg hvæse.
 Stift frummer sig Lyden frem,
 som snydt fra en næb-lang Næse.

Riven skraber mod Gavl.
 Kloven er tjenlig til Slæt.
 Andre skal følde Jens Højbys Abl.
 Selv er han altfor træt.

Karlen hujer paa Bigen.
 Nu skal de følges af Sted
 ned for at meje ved Sigen.
 Kom det Jens Højby ved?

Fluerne om ham summer.
 Lydens løsagtige Spind
 hilder i Slør og Slummer
 Jens Højbys flakkende Sind.

Han drømmer om Belmagtsdage,
og det i sit Ansigts Sved.
Det rokker i Leens Knage,
saaledes mejer han ned.

Men længe sover han ikke.
Han vaagner skuffet og træt.
Paa Panden Fluerne prikke.
Han blev ej færdig med Slæt.

Han ligger i Afmagts Hede
og drejer sig lidt omkring.
Solen er ikke nede.
Alt lader som ingenting.

Han giver sin vaade Pande
et Strøg af sin haarde Haand.
Han pirker ved Livets Tande
og strækker et Senebaand.

Han ønsker, mens andre jage
mod kommende Tiders Svøb,
at skrue Jorden tilbage
en tredive Solomløb.

Dog hvad . . . Den vilde jo rende
igen som før af Sted.

Og naar de Aar var til Ende,
hvad var da vundet derved?

Saa funde En etter ligge
her i den samme Seng
og rundt i Krogene kigge
og huske paa noget iflæng.

Langsomt fremad der vindes,
men naar En Dødslejet naar,
kan i et Nu man mindes
hele det Slæb af Aar . . . .

Alt, hvad der blev tilbage,
er kun en Eftermag.
Den er lidt slov at smage.
Jens Højby gaber i Dag.

Andre gode og grave
og vente paa Frugt og Frø.
Hele hans Livs-Opgave
er nu at ligge og dø.

— Med Skrue bag i Skuden
 styrer et Sphæfluejærn
 hovedfulds imod Ruden.
 Stop! Du slog nok din Stjern.

Bagved sit stille Garn
 haaber Edderkoppen:
 „Bare jeg havde det Skarn.
 Den Satan har Gul paa Kroppen.“ —

Vinduet falmer omsider.
 Tusmørkekvædder høres.
 Nu er det nok ved de Tider,
 Sol over Havet føres. —

Konen kommer at spørge
 til, hvorledes det går.
 Hun bliver fed af at sørge.
 Hun har lidt færre af Mar.

Jens Højby faar Mælk at drikke.
 Hun sidder paa Sengestof.
 Meget taler de ikke.
 De har jo talt mer end nok,

„Aaja. Nu tænker jeg, Karen,
du snart skal blive mig kvit.
Du kan, naar du skynder dig lidt,
nok løkke en anden i Snaren.“

Igen dette Grøvl. Æo Taf.
Hun tager sin Kande ved Tid.
Æ Tavshed vriffer hun ud.
Det svier ej mere, det Haf.

Saa angrer Jens Højby. Hun var
dog den af Menneskestaren,
der flest af hans Byrder bar.
Han stønner: „Karen! — Aa Karen!“

Men hun er jo gaaet sin Bej.
Der er kun den tette Dør.
Den hører og svarer ej.
Han skulde betænkt sig før.

Sommernatsmørket er blødt.
Følsomt forer det Rummet,
hvør han ensom, forstummet,
ligger og stirrer forkynt.

Det skjuler Smaadyr i Spræk
og dem, som kravler i Krogen.
Om Huset gaar Nattens Træk,
en evig Konfyliefogen.

Himlen mod Ruderne klemmer
sin duggede Drømmehinde.
Saa var somt Alverden glemmer
Jens Højby i Mørket inde.

Det grønneste Træ staar for Truen
af Ormen og Øksen og Saven.
Jens Højby, som visner i Stuen,
faar Haab om lidt Hygge i Graven.

Om Englekaar i det hoje
har han kun lidtvorn drømt.
Han lader sig gerne nøje
med ej at blive fordømt.

Lad bare et Hul i Grønningen
sluge det hele til Slut. — —
Uglen sidder paa Mønningen.
Hør! Den hujer: Herut! —

Jens Højby veed paa en Prif,
hvorledes han nu er faren.
Mod Døren søger hans Blif.
Han stønner: „Karen! — Aa Karen!”

Den røde Maane saa nabonær
nu ses for vinduet stige,
den arrede Sten i sit stille Skær,
de dødes rejsende Rige.

Bag Laden stryges en rusten Ve
med slappe, slæbende Skrab.
Det gør Jens Højby saa sovnig.
Hans Mund staar en Smule paa Gab.

Gud, som er ensom og naadig,
sin Fred til Jens Højby sender.
Ormene higer med graadig
Blindhed i begge Ender.

Ormene de er hellige Dyr.
De stopper sig Hulningen fuld.
Ved deres hungrige Stræben
dannes den gode Muld.

Jesper Plovmand.

Paa sin Ager Jesper Plovmand
styrede fast sin Plov i Mulde,
drømte om, hvorledes Kornet
snart paa Marken bølge skulde.

Saadan drømte Jesper Plovmand :
Korn paa Marken, Græs i Engen,
Frugtbarhed i Stald og Lade
og en frugtbar Brud i Sengen.

Alt var Haab for Jesper Plovmand,
mod sin Fremtid skar han Furen,
Fuglesang hans Øren fyldte,
fuld af Løfter laa Naturen. —

Dagen led for Jesper Plovmand,
Mulden flined om hans Fødder,
Ploven gned mod Grus og Stengrund,
Ploven skar i Tjørnerødder.

Sædemand blev Jesper Plovmand —
da kom Sommersol med Tørken:
Vandring gennem Jespers Kornmark
blev en Vandring gennem Drøgen.

Trægt det gif for Jesper Plovmand,
gold blev Agren, tør blev Engen;
længe vared det, før Jesper
fik en Kvinde med i Sengen.

— — —

Aar gif hen for Jesper Plovmand,
Marken bar ham Tjørn og Tidsel,
og med Kvinden fun han avled
giftig Spot og Tænders Gnidsel.

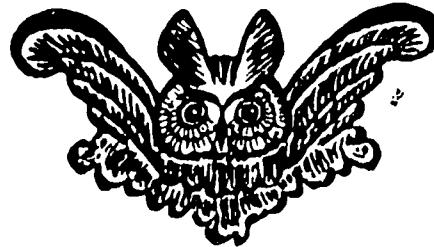
Sent og tidligt Jesper Plovmand
sled i Marken og i Engen;
hjemme laa hans varme Kvinde
med hans Nabo lunt i Sengen.

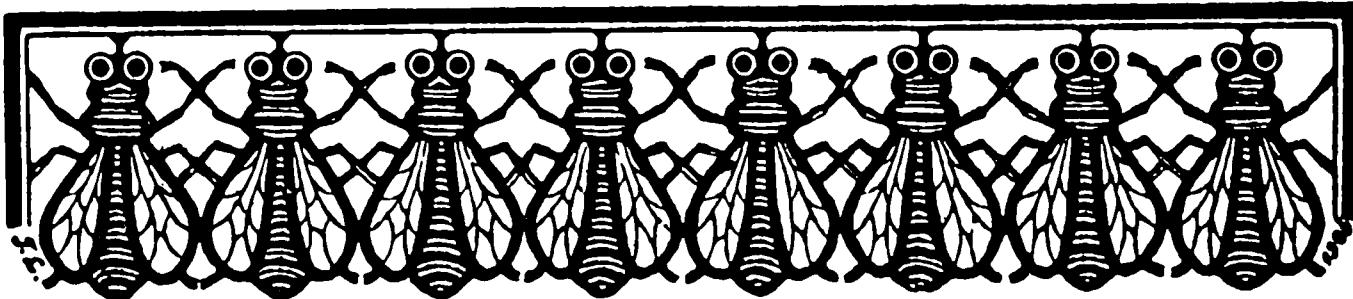
Furer stæres i hans Bande;
fler og fler, af Tidens Rovtand.
Baade Folk og Fæ og Fanden
lo i Smug af Jesper Plovmand.

— — —

Alt blev godt, da Jesper Plovmand
sent ved Sommer-Aftenrøde
slog et Hestetøj om Halsen,
sukked „Herre Gud“ — og døde.

1901.

Vi bygger.

(Ved Indvielsen af Teknist Skole i Lemvig 29/9 1901).

Vi lægger Sten paa Sten
og bygger høje Mure
i Livet hver og een.
Vi stræber op fra Gyld til Taarn,
at staa paa større Tinder
end nogen saa' tilforn.

En bygger sig som bedst
et Slot af gyldne Drømme,
der vejres bort af Blæst.
En bygger under bedre Kaar
et vældigt Storshus-Tempel,
der staar i tusind Aar.

En højner Muren stejl
af Jordens egne Stoffer,
af Døgnets Kalk og Tegl; —
han bygger Lyffen lune Hjem;
han bygger Hus og Haller,
hvor Evner hjælpes frem.

I Lyffens lune Bo
der avles unge Evner,
som fræver Lov at gro.
Af frugtbargjorte Evners Sum
staar frem alt Livets Bygværk
i Verdens Tid og Rum.

Her Sten paa Sten er lagt,
til Hus, hvor Kundskab søger
at være Evners Vagt.
Det Hus er selv en lidet Sten
i Folkevirkets Murværk.
Vi bygger hver og een.

Bryllupsviser.

(Ved et Bryllup d. 10/5 1900).

I.

Over Bjærge og Havn, over Ager og Skov
er der Løve, der blæser ad Menneskers Lov.
Trods vort Frivilje=Præl er det evige Rum
dog et Havn, paa hvis Blaa vore Skæbner er Stum.

Der gaan Mand imod Øst, der gaan Kvinde mod Vest,
men de ledes i Blinde af Længsel og Blæst.
Skont de mener sig fri, kan de mødes paa Sti,
hvor de aldrig kan slippe hinanden forbi.

En rindende Stund, hvorpaa ingen gav Agt,
det sig hændte, at Elskov i Hjerter blev vakt,
føj som flammeende Tarv gennem Tanker og Marv
og bar ud i det ny, som ta'r Verden i Arv.

II.

Der er en evig Lov
for alt det Liv, der lever:
det Elskov har behov.
Og Elskov rummer Livets Frø —
den saar, hvad evigt lever,
i det, som bort skal dø.

Der er en evig Slægt,
hvor hver og een skal thinges
i Muld af Tidens Vægt.
Men Slægten synker aldrig did.
Gensødes og forhnges
den skal til evig Tid.

Og hvert et Brudepar,
som nu er til, har været
saalænge Livet var.
Maar Hjerter omt mod Hjerter slaa,
har Lykken de begæret
for evigt at bestaa.

III.

Bore Skæbner er Skum
paa det værendes Bugg
mellem Mørket og Mørket, det høerste Rum.

Dog med Øjet i Dugg
og med Øjet i Glød
vil vi takke for Livet fra Dæmring til Død.

Vi vil juble mod Sky
for det Elskovens værk,
at den evige Barndom i Tiderne bor,
det udødeligt ny,
hvori Troen er stærk
paa en Trolddom af Lykke for Hjerte og Jord.

Og et Leve for hver
som i Dagenes Færd
holder Elskovens Farver i Skjold og i Flag!
Hil den Ungdommens Glød,
som gaar fri for vor Død!
Gid den brænde til Forderigs høerste Dag!

Under Lindene paa Engen.

Efter Walther von der Vogelweide.

(Walther levede ca. 1170—1230. Dette Digt, som han lægger sin Elskede i Munden, er sandsynligvis skrevet før Aar 1200).

Under de Linde=
træer hist henne
i Engens Græs vi sammen laa.
Der kunne ſ findε,
hvor vi tvende
fnækkede Blomſter og grønne Straa.
Dybt i Skovens Dale klang
— Tandaradei! —
Nattergalens ſøde Sang.

Hen bar min Fod mig
til vor Tue.
Der faudt jeg allerede ham.
Der tog han imod mig
— høje Frue! —
ſaa aldrig jeg ſødere Lykke fornam,

Kysset han mig? Ja, mangelund!

— Tandaradei! —

Ser I ikke min røde Mund?

Der havde han redt
af Blomster smaa
et Hvilested for sig og mig,
saa hver maatte leet,
der siden det saa,
om nogen kom gaaende denne Vej.
Let paa Roserne man saa'
— Tandaradei! —
Stedet, hvor mit Hoved laa.

Bidste en anden,
at han var blevet
hos mig — af, hvor skammed jeg mig.
O, hvordan den
Stund blev fordrevet,
ingen maa ane, fun han og jeg
og den lille Fugl, vi saa',
— Tandaradei! —
den sit Næb vel agter paa.

1905.

Krœ-Tamiesen i Morgenstemning.

Hur æ Maarer endda er sjønn om æ Sommer,
naar æ Soel kommer
aa gir Kulør
te Mark aa Moold aa Bakker aa Daahl !
Æ Kukmand maa kuff, aa æ Kof maa gaahl —
di ka mærk, te Worherr er i godt Humør.

Æ Daagg ligger blank over Engg aa Awwer
aa all' Guds Gåwver.
Bipper aa Stjælf
rækker sæ høtter aa høtter op,
som om di trow, te æ Kjahr aa æ Top
sku aller faa Plads under Buunmands Bjælf !

A ſka altid tide op for aa taahl
te Piger aa Kaaahl
aa sætt dem i Værk.

Æ Kaaahl di gaaver aa puſter aa rækker sæ,
ſaa hver en Seen' i djer Fjæſ fortrækker sæ —
æ Piger ſkulier djer Maivv me' djer Særk.

A gaar ſomtid udd i æ Kjorres aa ſtaker,
destaand di malfer,
aa praater en Graan
me' æ Piger — ſaa gaar djer Arbejd ſaa raff,
for kommer di tide op aa er dwaff',
ſa di 'jar ſidd aa ſoww me' æ Patt i æ Haand.

Saa gaar a laangs me' Diger aa Groov
aa ſeer te' de', der er minn tehov :
Æ Stro er laangg,
æ Vipper er taangg,
æ Fowwl di ſjønger, ſom om di holdt a' mæ,
men Kjahr dem ſtæler di Fannen ta mæ.

Krœ-Tammejen og Bordbønen.

Den Daa, da Per Wollesens Øg bløw funden,
 war hans Koen' herhenn aa saa hinner Unden.
 Du finder hind nok, æ tolv Lisspunds Klæp,
 saa helle som en Engel aa saa dum som en Hwilling —
 føst saa aad hun en hal' Fad Billing,
 aa saa aad hun en Pols saa laang som mi Kjæp.
 Naa wal bekom hind! Å er laant fræ gjerre,
 aa heller ett saa faale slem te' aa ærre,
 men de mangelt sgu blot, te æ forbannede Tøww
 sku komm aa lær' mæ, huddn a ska løww.
 Se æ-føst gif 'ed godt: hinner Sludder slæver
 me' Wind aa Vejle en Gaang imell,
 men ingenting, der te mæ ku hæld',
 saalæng' hun haaj travl me' aa stapp hinner Kjæver.
 Men de' sæk da End', aa me' No' aa Næpp'
 haaj hun thygged aa æ Mul' aa war færre me' aa ræpp',
 far hun saah: „Ja — no er der funs jen Ting, a fattes.“
 „Er der de'?" swaard a saa. „Hwa' er de' da ?" a spowr. —
 „En Tak te' Worherr fræ æ Mand i æ Gaard." —

Men a vil sgu hverken snevves heller frattes.

A swaard i æ Gall: „A ska Sygren knas'mæ
nøk takk Worherr te' den Ti', de fa pass' mæ,
aa du faar sgu howw, te du er i Bøj.

A veed nøk, te du takker for hwer Gjow, du faar,
a takker ett meer end en Gaang om æ Yaar,
men du æder sgu osse manne Gaang saa møj.

Du ska ett sidd saa sjelle aa saa helle aa saa drøw —
de raager ett dæ, hwa' vi ander bestiller!

Du tykkes wal, du ligner Worherr hans Billed,
aa saa e' du sgu ett and't end Yaar aa R . . ." —

Hun re'st sæ aa ræpped aa slu' Ros aa suffed
aa skrußelt a' Ste', aa æ Dar bløw lukked.

Kræ-Tammesen sæster Pige.

Kræ-Tammesen:

Hør Sowren! Å vil stræv' aa faa mi Ærind' forretted:
 Vi er lig' i æ Daww kommen av me' wor Piig —
 hun haaj gon aa lusfed for moj om æ Næster
 ve' Hans Peder Plystrups Kølgaard-Diig.
 Å vild' knusendes 'jar ha stej di Dætter.

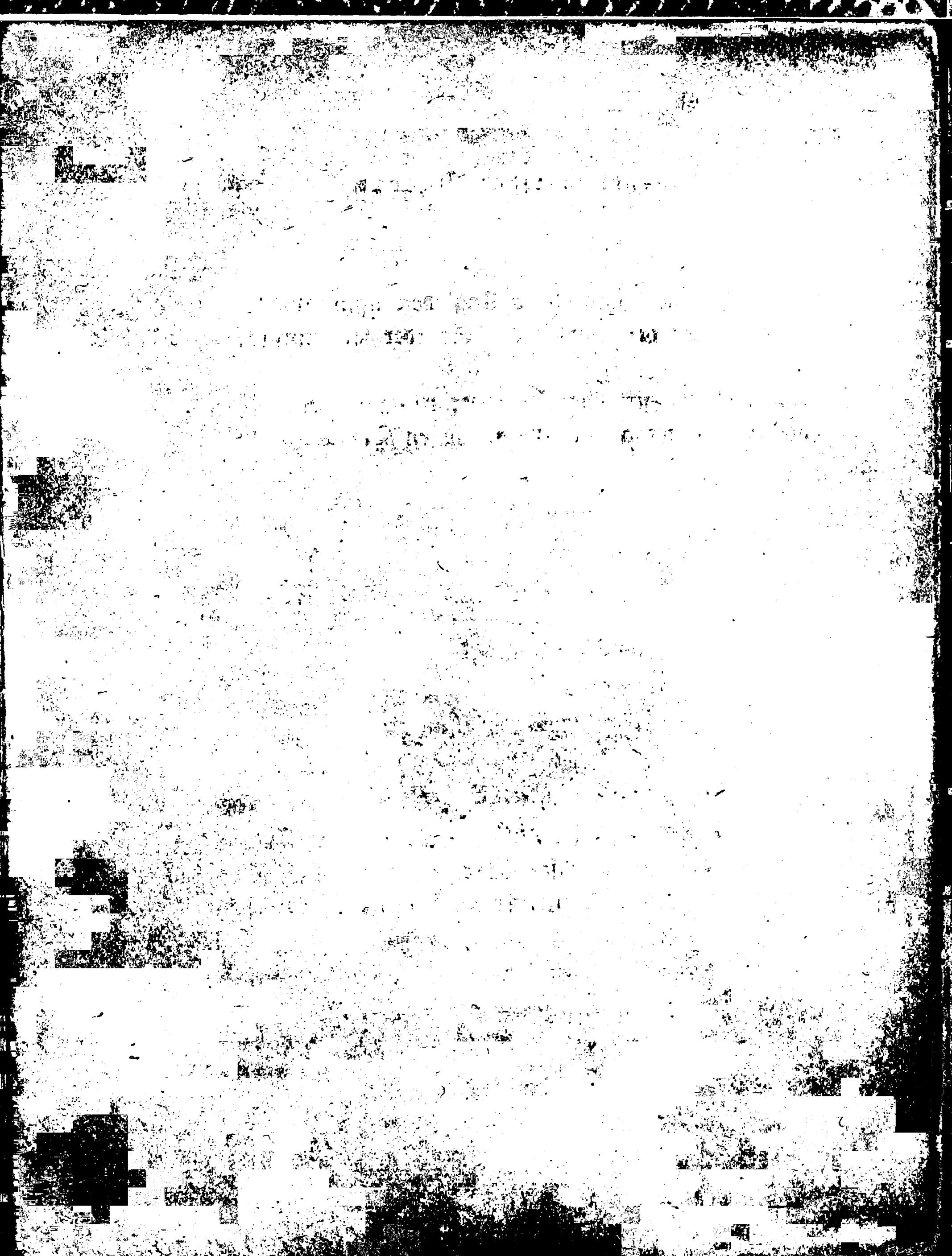
Sowren:

Vi ka snakk om æ Sager, Kræ-Tammesen! Gæt dæ!
 Naa saa er Kræ-Hansens Trine re'st fræ dæ —
 ja, a vidst' no nok, te æ Tøs war thyf,
 men a trow, hun haaj faa't 'ed derned' i æ Bakker
 ve' ham den tovvele Skomagerthyf.

Kræ-Tammesen:

Nej gu haaj hun ett. Hun haar sjel bekjend',
 te Hans Peder Plystrups Køal haar rend'
 aa fjanted me' hind, den ro'skjægge Røff.

Æ-fo'st vild' hun ett vær' ve'ed, æ sölle Skidt,
men en Daa, lig' far vi sku te' aa ombygg
æ Staald, saah a te' hind, frank aa frit:
„Enten er du tyk, heller osse haar du Trommsygg!“
Hun blow bleg om æ Rev, aa me' Wand i æ Ywiv
swaard hun: „Ja de' hjælper wal ett aa lyw!
De' er osse klywgom, te en ett ka læ vær'
aa flanni me' di forbannede Knæjtt,
for huddn en saa læ'r si Klæjmoser stjær',
jaa ka di sgu find' hwer Stropp aa hwer Hæjtt!“
— Naa, væk er hun kommen den triddi September.
Ka a stec di Dætter te' den fo'st November?

---

forklaring til jydske Ord og Talemaader.

- Side 19: **S**hilden = Underlaget for Husmuren.
Tordenjskræppe = Burre.
Knabret (knævtere) = nibret, ruflet.
Dræven = ensformig Stemmelyd, slæbende Stimme.
Agertorn = „Krageklo“.
- Side 20: **S**trøge = Hvæssespaan.
„**H**æl“ = Tojrepel.
- Side 22: **U**vejrs hatte (specielt Tordenhatte) = den overste solbeskinnede Del af Klodeskær.
Ifjare = faste Skær.
Slagel (Slagvol) = Slagtræ (Blejflagel).
- Side 32: **D**ogrende = sløv, sløret (maaske af dugget).
(Dogrehoved = Halvtosse, glem som Person).
- Side 34: **K**lør-Attenben = Tusindben.
Tvestjært = Drentvist.
- Side 36: **K**nage = Haandtag (paa Læ).

Side 52: Kræ-Tammeßen = Kristen Thomsen.

Side 53: skulter = gnider.

stalfer = stavrer omkring.

Side 54: Unden = Middagsmad.

Klæp = egentlig en stor, fed Mal.

ærre = drille.

Side 55: snevves = næses.

i æ Gall = i Hidsighed.

Sygren = Surrogat for Djævelens Navn
i en Ed, vistnok stammende fra „den
slemme Syge“.

Gjow = Givt (af give), Foder.

drøw = hysten (om hunkatte).

Side 56: stej = stedt, sæstet.

Side 58: frasel = rode.

frevvel = halt (af Krøbling).

ſkawwed = guedet af Seletøjet, så huden
er slidt.

menn di fu ſpring = alt, hvad de funde
løbe.

owſind = brunstig (Ko).

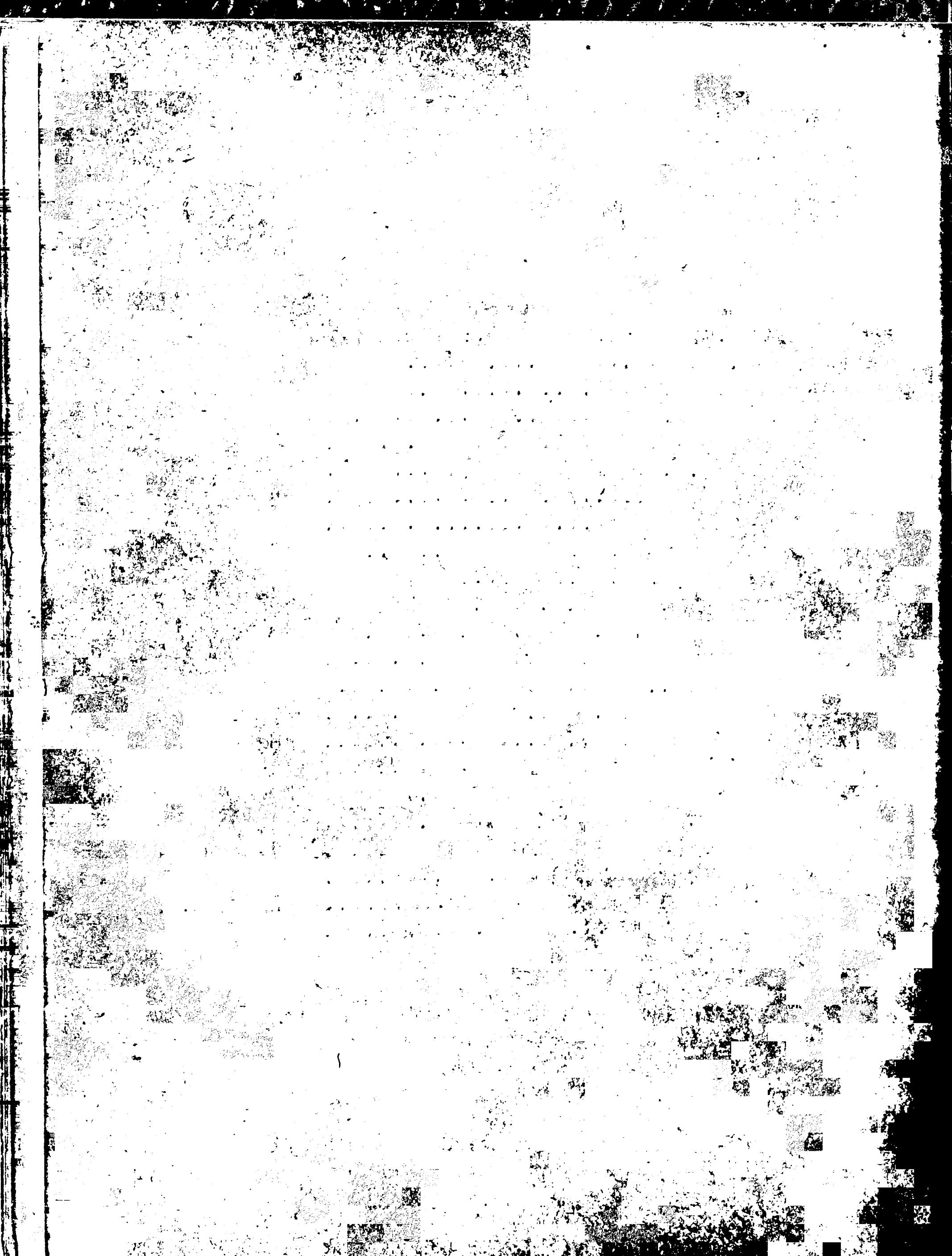
Side 59: olle = elleve.

Indhold.

	Side.
Strandvalmue	5
Vinternat	8
Besterhavet	10
Maj	12
Stille Midnat	15
Bed Fjorden	18
Efterjommier	22
Staden i Østerled	23
F Cirkus	25
Reformatoren	28
Nabostjerner	29
Jens Højby	30
Jesper Blommand	42
Vi bøgger	45
Bryllupsviser I	47
— II	48
— III	49
Under Lindene paa Engen (Overs.)	50
Kræ-Tammejen i Morgenstemning	52
— og Bordbønnen	54
— fæster Pige	56
— i Vorherres Haand	58
Forklaring	61

Titelblad, Tegninger og et Træsnit af Forfatteren.

ham i Stand til at optage det grufulde og det sublime i sin Digtning. I hans „Sagn“ med den ganske ubesmykkede og uformildede Gru er der mere af Folkevisens barbariske Overtro end ellers i moderne Efterligninger. Og som man her mærker hans Kendskab til Folkesjælen i en ur-oprindelig og uaffilet Støbning, saaledes bærer hans Digtning ogsaa andre Spor af at staa den store Natur nærmere end det meste af vor Lyrik. — —

(Harald Nielseu.)

„Nationaltidende“: — Trods sit beskedne Ydre rummer det lille Hefte megen god og ægte Lyrik. — — Der er baade Tankeindhold og en under-tiden ret overraskende Originalitet i Thøger Larsens Digte. — — han er noget for sig, hans Sang har Særklang, hans Vers lyder ikke som de andres, og hans Udtryksmaade er hans egen. — — Meget originalt og betagende i sin Uhygge er Digtet „Sagn“ om det udøbte Barn. Og hvor friskt og nydeligt besynger han ikke „Det grønne Foraar“, hvor malende skildrer han ikke „Augustnat“. Maaske det smukkeste og inderligste . . . her i Samlingen er det, der hedder „Ved Vinduet“. . . . Der er ikke skrevet mange smukkere Digte i de sidste tyve Aars danske Lyrik. — —

(B. F.)

„Social-Demokraten“: — — Lige saa uanseligt som Bogen er, lige saa smukke og ægte er Versene. — De aander virkelig en uorfalsket Muld-Duft, en troskyldig Hengivelse i Naturen, en forelsket Trang til helt at smelte sammen med den. — — Læg Mærke til den Friskhed, den Finfelelse og Farvesans, hvormed Thøger Larsen kan gengive Stemninger i Naturen paa vekslende Tider af Døgnet og Aaret. F. Eks. en Høstnat . . . et Vinterlandskab . . . en Foraarsmorgen

... eller endelig — med Frygt for at citere for meget — en Sommermiddagsstund. (C. E.)

„Nakskov Tidende“: — — Trods sin beskedne Fremtræden er den lille Digsamling af den ukendte Debutant af virkelig stor Interesse. — — nu og da vil man ogsaa forundret studse over Vers af en egen frisk og oprindelig Dybde og Skønhed, der hæver sig højt op over Debutanters og Dilettanters Arbejde. — — Med Forkærighed taler han om „de ensomme“, men han gør det med en egen muldstærk Fortrestning. — — „De ensomme“ klarer sig nok, saalænge de bevarer deres Kærighed til Jordens Liv. Dette er Thøger Larsens Evangelium, paa hvilket han ofrer alle sine glødende Kærighedssange. — — „Jord“ skal man læse ! Dens Forfatter er virkelig en lyrisk Digter.

(Axel Thomsen.)

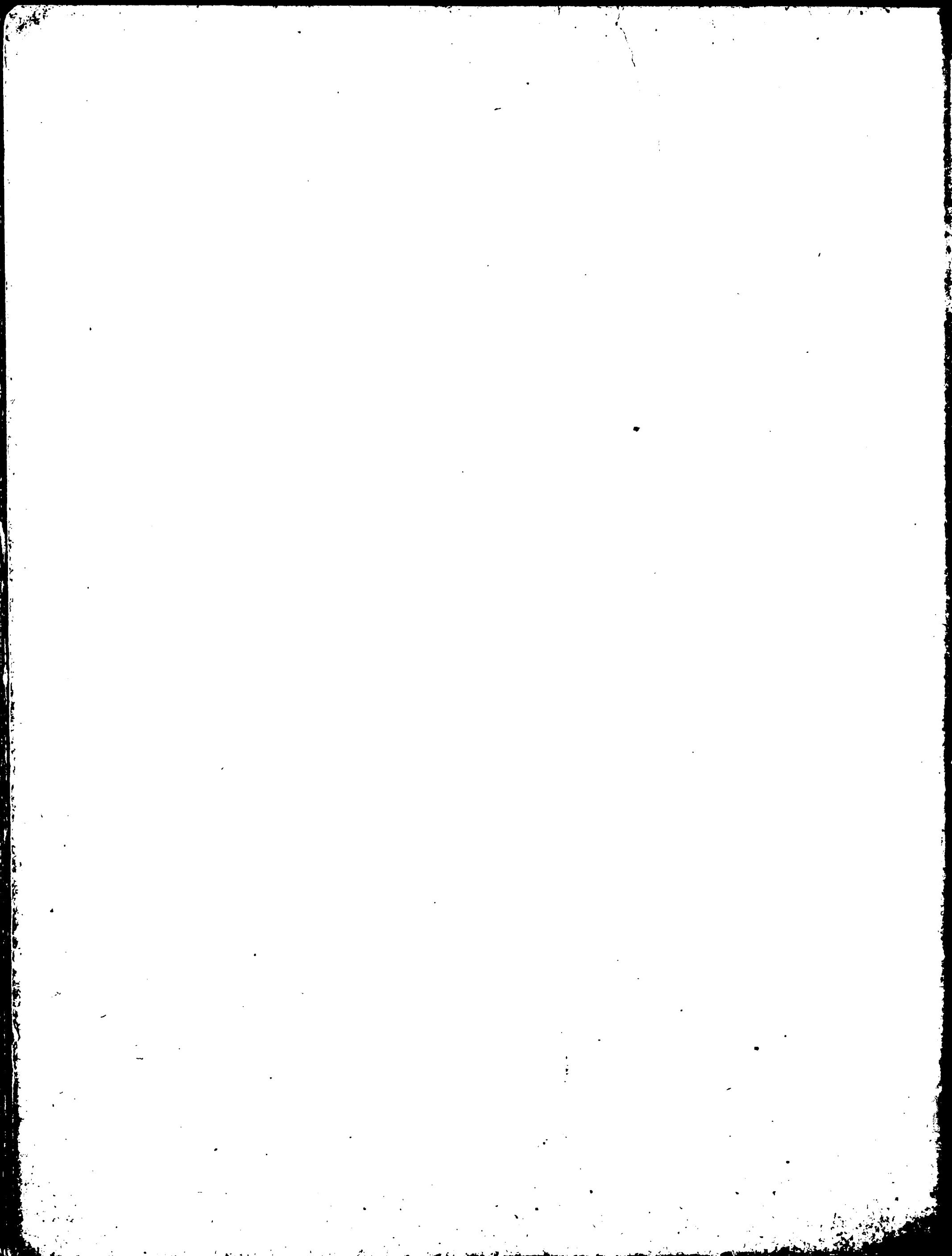
„Roskilde Tidende“: — — Det er smukke, friske og kraftige Vers, Hr. Thøger Larsens lille Bog „Jord“ indeholder. — — I det hele taget maa det siges, at der er meget faa Digte i denne Bog, som man ikke faar kær, naar man har lært dem at kende.

„Østjydsk Folketidende“: — — Det er Muldet og Muldets Børn, Naturen og dens Yngel, Livet og dets Børn, Jorden og alt, hvad den føder, som „Jord“ er skreven om. (Anton M. Jensen.)

„Ringkjøbing Amts Avis“: — — Hvert Digt aabuer en Udsigt, en Tanke-Synskreds, saa der udfolder sig Billede paa Billeder, herlige og smukke Billeder fra vor Jord.

„Løgstør Folkeblad“: Der gaar en sund Tone gennem alle disse Digte, hvoraf enkelte er rene Mesterværker.

Foto 9338

Montgomery Feb 19782

